

Erityinen tuki ammatillisissa oppilaitoksissa

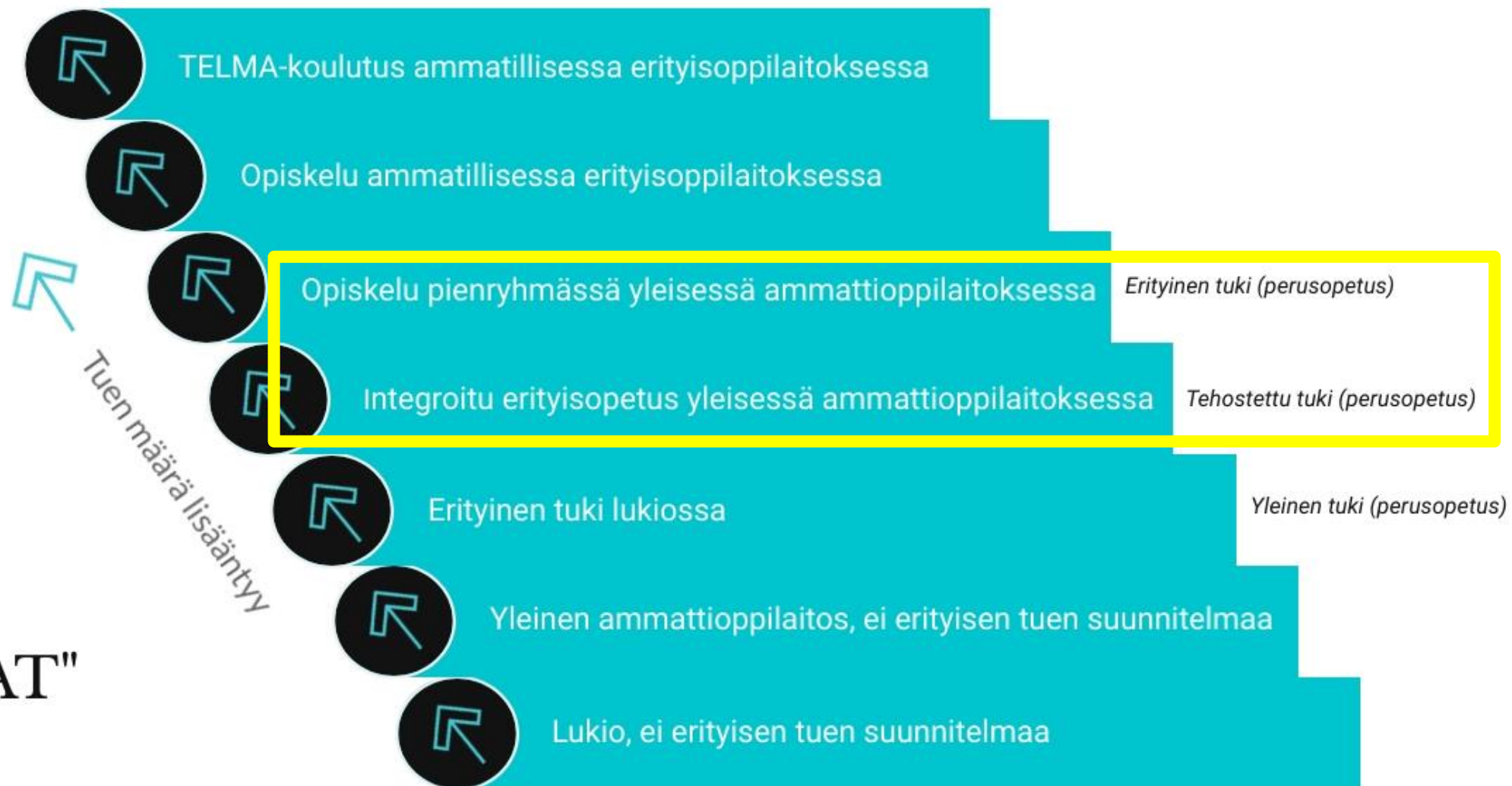
Sari Sirén, Tredu

koordinoiva erityisopettaja (Hervannan kampus)

sari.siren@tampere.fi

"TUEN PORTAAT"

toisella asteella

Erityinen tuki

Opiskelijalla on oikeus saada opintoihinsa erityistä tukea erilaisten oppimis- ja opiskeluvaikeuksien vuoksi, kun **tuen tarve on säännöllistä tai pitkäaikaista**.

Erityisten tukitoimien tarkoituksena on varmistaa, että opiskelija saavuttaa tutkinnon perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamisen sekä opiskelijan kuntoutumisen ja työllistymisen edistäminen.

- Perusopetuksen yleiseen tukeen vertautuvaa yleistä tukea (esim. opettajan antama tukiopetus) on peruskouluun verrattuna melko vähän: mikäli Tredun erityisopettaja ehdottaa erityisen tuen suunnitelmaa, kannattaa se tehdä, jotta tarvittava tuki voidaan järjestää mahdollisimman pian.
- Kaikkien, joilla on ollut peruskoulussa tehostettu tai erityinen tuki, kannattaa keskustella tuen tarpeesta ammattiopilaitoksen OMA-opettajan tai ammatillisen erityisopettajan kanssa.
- Myös erityisen tuen resurssit ovat yleisissä ammatillisissa oppilaitoksissa pienemmät kuin peruskoulussa.

Erityiset tukitoimet niille, joilla on erityisen tuen suunnitelma

- Erityiset tukipalvelut tarkoittavat opiskelijan henkilökohtaisiin tarpeisiin, tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa **tukea oppimiseen** sekä erityisiä **opetus- ja opiskelujärjestelyjä** osaamisen hankkimiseen.
 - Opiskelija voi saada harjoitusta opiskelunvalmiuksiinsa, yksilöllisesti suunniteltua lisäopetusta tai samanaikaisopetusta, erityisopettajan antamaa **erityisopetusta**, henkilökohtaista ohjausta, lisäharjoittelumahdollisuuksia, vaihtoehtoisia opiskelumateriaaleja tai menetelmiä osaamisen hankkimiseen ja osoittamiseen, tukea työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen jne.
- Erityinen tuki suunnitellaan aina kunkin opiskelijan tarpeisiin
 - Tredussa erityisen tuen palveluita ovat esimerkiksi erityisopettajien ja ammatillisten ohjaajien tuki, tehostetut kuraattoripalvelut, Treenaamo, opiskelu pienemmissä ryhmissä ja osaamisen arvioinnin mukauttaminen.

Erityisen tuen opiskelijat Tredussa

- Vuosittain noin 15 %:lla opiskelijoista on erityisen tuen suunnitelma.
- Suurin osa opiskelee aivan tavallisessa ryhmässä eivätkä esim. oman ryhmän opiskelijat tiedä, kenellä on erityisen tuen suunnitelma (ETS).
- Kaikilla aloilla on oma, nimetty erityisopettaja (yhteystiedot Tredun sivulla).
- Pienryhmissä kaikilla opiskelijoilla on ETS, opiskelijoita on muita ryhmiä vähemmän (ryhmäkoko 14) ja suurimman osan ammatillisista aineista opettaa OMA-opettaja.
- Pienryhmien yhteisten aineiden opettajat vaihtuvat yleensä muita ryhmiä vähemmän.
- Pienryhmiin hakeudutaan harkinnanvaraisen haun ja tutustumisjakson kautta.

Wilma ja HOKS

henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma

- HOKS *sisältää* erityisen tuen suunnitelman (lyhenne ETS, aiemmin nimellä HOJKS)
- Wilmasta myös huoltaja voi seurata mm. opintojen etenemistä, tuntien aiheita ja viestejä
 - Kannattaa ottaa huoltajan Wilma-tunnukset käyttöön myös toisella asteella

Treenaamo

- Treenaamo on avoin oppimisympäristö, jossa kaikki opiskelijat voivat tehdä erilaisia opiskelutehtäviä ja saada ohjausta.
- Treenaamossa tehdään lisäharjoituksia, kerrataan, annetaan samanaikaisohjausta ja saadaan apua erilaisiin rästitehtäviin.
- Opiskelija tulee Treenaamoon henkilökohtaisen suunnitelman (HOKS) mukaisesti ohjattuna tai omaaloitteisesti.
- Treenaamossa toimii toimipistekohtaisesti joko ohjaaja ja/tai erityisopettaja/opettaja.
- Aukioloajat ovat toimipistekohtaiset.

Arvioinnin mukauttaminen

- **Erityistä tukea** saavan opiskelijan osaamisen arviointia voidaan mukauttaa silloin, kun se on opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet huomioon ottaen **välttämätöntä**
- Mukauttamista suunnitellaan yksilöllisesti opiskelijan ja alaikäisen opiskelijan huoltajan kanssa ja mukauttaminen kirjataan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS)
 - **henkilökohtaiset mukautetut arviointikriteerit**
 - joko yksi tai useampi tutkinnon osan tai osa-alue (aine)
- Tutkinnon perusteissa määritellään, milloin mukauttaminen on este tutkintotodistuksen saamiselle, jolloin vaihtoehtona on todistus osaamisesta
 - käytännössä kuitenkin lähes aina saa tutkintotodistuksen!
- Mukauttamisesta laaditaan viranhaltijapäätös
- Mukautettaessa opiskelijan osaamista arvioidaan myös sanallisesti
- **Mukauttamisesta tulee merkintä todistukseen ja se on huomioitava jatko-opintoihin hakeutumisessa**

Mukauttaminen on perusteltu mahdollisuus silloin kun **erityisopiskelija** tarvitsee mahdollisuuden keskittyä vahvuuksiinsa, joustoa opintoihinsa ja

urasuunnitelmaansa!

Miten toimia jos opinnot tuntuvat vaikeilta?

Ota yhteys johonkin henkilöön oppilaitoksessa:

- Omaopettaja
- Opo
- Erityisopettaja
- Kuraattori
- Treenaamo...

Ammatillisia opintoja on yleensä hyvin vaikea tehdä kotoa käsin; tärkeintä on tulla paikalle/olla yhteydessä. Yleensä apua ja keinoja opinnoissa etenemiseen löytyy kyllä!

Vastauksia ennakkokysymyksiin

Meillä on kokemusta, että kaksoistutkinnon opinnoissa eivät ammattiopettajat arvostaneet opiskelijan lukio-opintoja vaan laittoivat päällekkäin kursseja tai kokeita. Onko tällainen ilmiö yhä voimassa Tredussa, että opiskelija jätetään selviämään yksin?

- Koska ammattilukiolaiset tulevat ryhmään hyvin monilta eri ammattialoilta, joskus eteen voi tulla tilanne, että ammatillisten ja lukiotuntien sijoittelussa on päällekkäisyyksiä. Näissä tapauksissa ammatilliset opinnot HOKSataan. Opiskelijaa ei jätetä selviytymään yksin.

Saako ammattikoulussa tai esim. lähihoitajakoulutuksessa erityistukea opintoihin?

- Kaikilla tutkintoaloilla on erityisopettaja ja kaikkiin tutkintoihin voi saada erityistä tukea.

Kiinnostaa jo nyt, vaikka oma lapsi 7- luokkalainen, autismin kirjo haasteena

- Autismin kirjon on myös yleisissä ammatillisissa oppilaitoksissa tuttu haaste, autismin kirjon nuoria opiskelee sekä yleisissä että erityisoppilaitoksissa.
- Pirkanmaan alueen ammatilliset oppilaitokset tekevät erittäin vahvaa yhteistyötä ja mikäli opiskelupaikka tuntuukin opintojen alettua väärältä, löytyy kaikille yleensä lopulta ”oikea” opiskelupaikka.

Ammattikoulutuksen alat? Ammatit?

- Kaikilla aloilla mahdollisuus erityiseen tukeen, alat löytyvät Tredun sivulta www.tredu.fi

Lisää kysymyksiä voi esittää sähköpostitse, tiettyyn alaan liittyvät kysymykset ohjaan suoraan kyseisen alan erityisopettajalle.

Voimia kevääseen ja onnea nuortenne siirtymiseen toiselle asteelle!

Kiitos!

Sari (sari.siren@tampere.fi)

